

Til: Undervisningsministeriet

Projekt: Reform 2017

Dato: 12. februar 2018

Sted: Syddansk Universitet, Odense

Af: Ane Qvortrup, Camilla Kølsen Petersen og Tina Maria Brinks

Statusnotat fra projektet Reform 2017 ved Syddansk Universitet

- Notat 1: status og resultater

**REFORM
2017**

1 Status

I projektet er der i det første halvår gennemført en baseline-undersøgelse. Der er indsamlet kvantitative data fra elever, lærere, ledere og bestyrelsesmedlemmer via spørgeskemaer på 33 forskellige skoler (fordelt på 38 forskellige adresser). Spørgeskemaerne er udviklet på baggrund af forskningsbaseret viden om, hvad der påvirker reformimplementering- og udvikling. Desuden på baggrund af viden om de 6 fokusområder, der også undersøges i projektet ('Overgang og progression', 'Udvikling og fagsamspil', 'Skriftlighed', 'Digitalisering', 'Evaluering' og 'Skole- og kompetenceudvikling').

På baggrund af de kvantitative data har vi inviteret os selv til møde på alle deltagende skoler (nedenfor benævnt 'skolebesøg'), hvor vi gennemgår nøgletal for netop deres skole perspektiveret disse nøgletal til den samlede undersøgelse. Møderne har givet os værdifuld viden om, hvad der konkret foregår af aktiviteter på skolerne, såvel som de har bidraget til datainformerede drøftelser på skolerne om deres nuværende situation. Møderne har skabt interesse for projektet og vores arbejde. Endelig har møderne været brugt til at inspirere og fokusere de kommende kvalitative studier på i alt 16 case-skoler (4 fra hver gymnasiale uddannelse). Alle case-skoler indgår i vores panel.

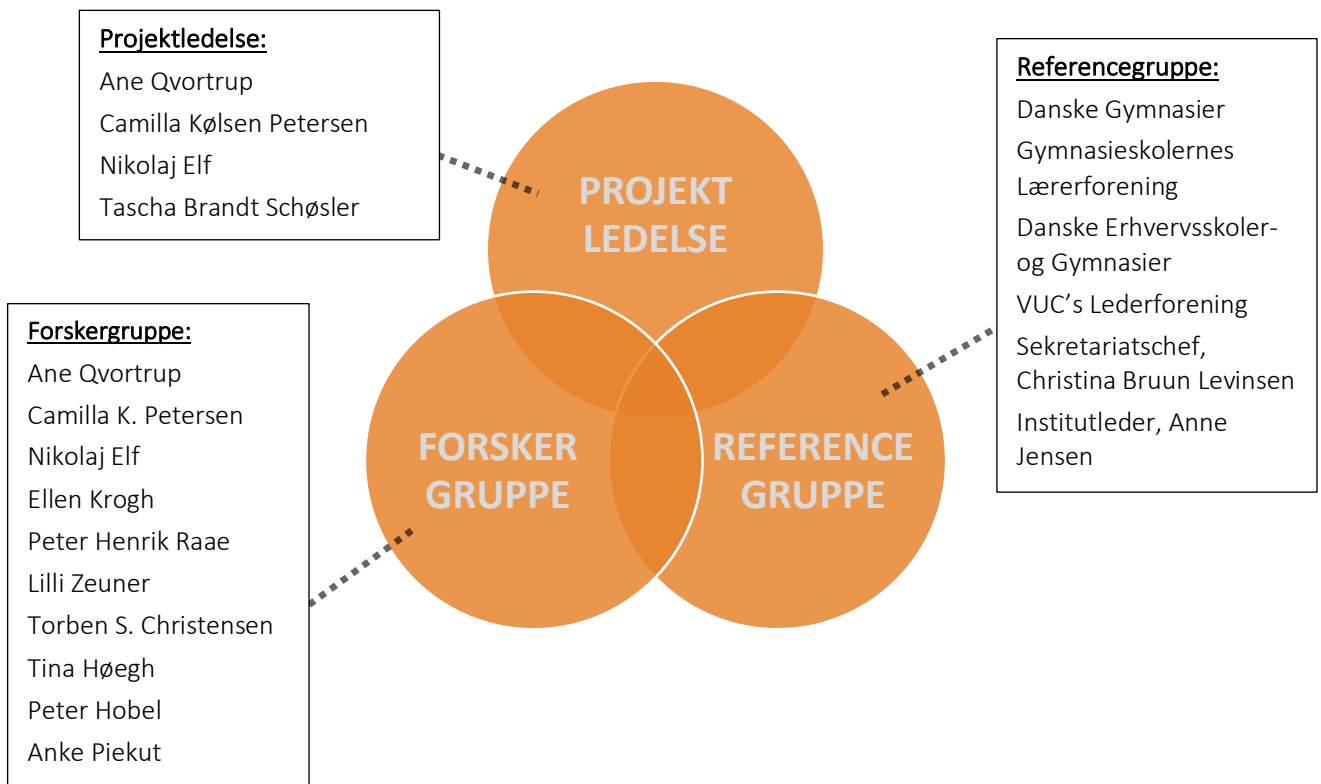
Internt i projektet har de kvantitative data og skolebesøgene været brugt til at formulere redskaber til den kvalitative dataindsamling. Hele forskergruppen har været inddraget i flere workshops med fokus på at udvikle redskaber til den kvalitative dataindsamling, herunder interview- og observationsguide. De kvalitative studier går i gang i marts/april mdr.

2 Hvad har vi gjort?

2.1 Organisering

Organisering af projektdeltagere er som følger:

2.2 Kvantitativ baseline-undersøgelse

Den kvantitative baseline-undersøgelse er gennemført med følgende respondenter:

Respondenttype	Elev	Lærer	Leder	Bestyrelsesmdl.
Antal besvarelser	6623	853	125	113
Svarprocent	71,85%	47,08%	70,62%	54,85%
Spørgsmålstype	*Normref.	*Normref.	*Normref.	*Normref.

**Normrefererende* (designet til at opdele respondenterne i grupper, danne hypoteser og følge forandringer over tid), ift. *Kriterierefererende* (designet til at vurdere, hvad et individ ved eller kan)

2.2.1 Beskrivende statistiske analyser

Analyserne, der beskrives her, er gennemført på den samlede baseline, samt per respondentgruppe. Der er tale om følgende typer:

Type af analyse	Operationalisering	Formål
Beskrivende statistik	I form af frekvensanalyser, varians og gennemsnit	
Strukturelle og eksplorative analyser	I form af faktoranalyser (identificerer holdninger) og klyngeanalyser (identificerer 'segmenter' i respondentgrupper	At undersøge, opsummere og beskrive relationer mellem variable (jf. Pett, Lackey & Sullivan, 2011)
Hypoteseformulering og -testning	I form af a) multiple, lineære regressioner, b) ANOVA og Independent samples t-test, og c) sammenligning af gennemsnit (compare means) mellem klynger og udvalgte variable	Bruges til at analysere, hvordan variansen i besvarelserne formes af fx forskellige didaktiske tilgange.

2.3 Skolebesøg

Skolebesøg med afrapportering til panel-skolerne på deres egen skoledata fra baseline-undersøgelse er gennemført (invitation med frivillig deltagelse til alle skolerne, i alt 21 skoler med både flere uddannelser og flere adresser deltog).

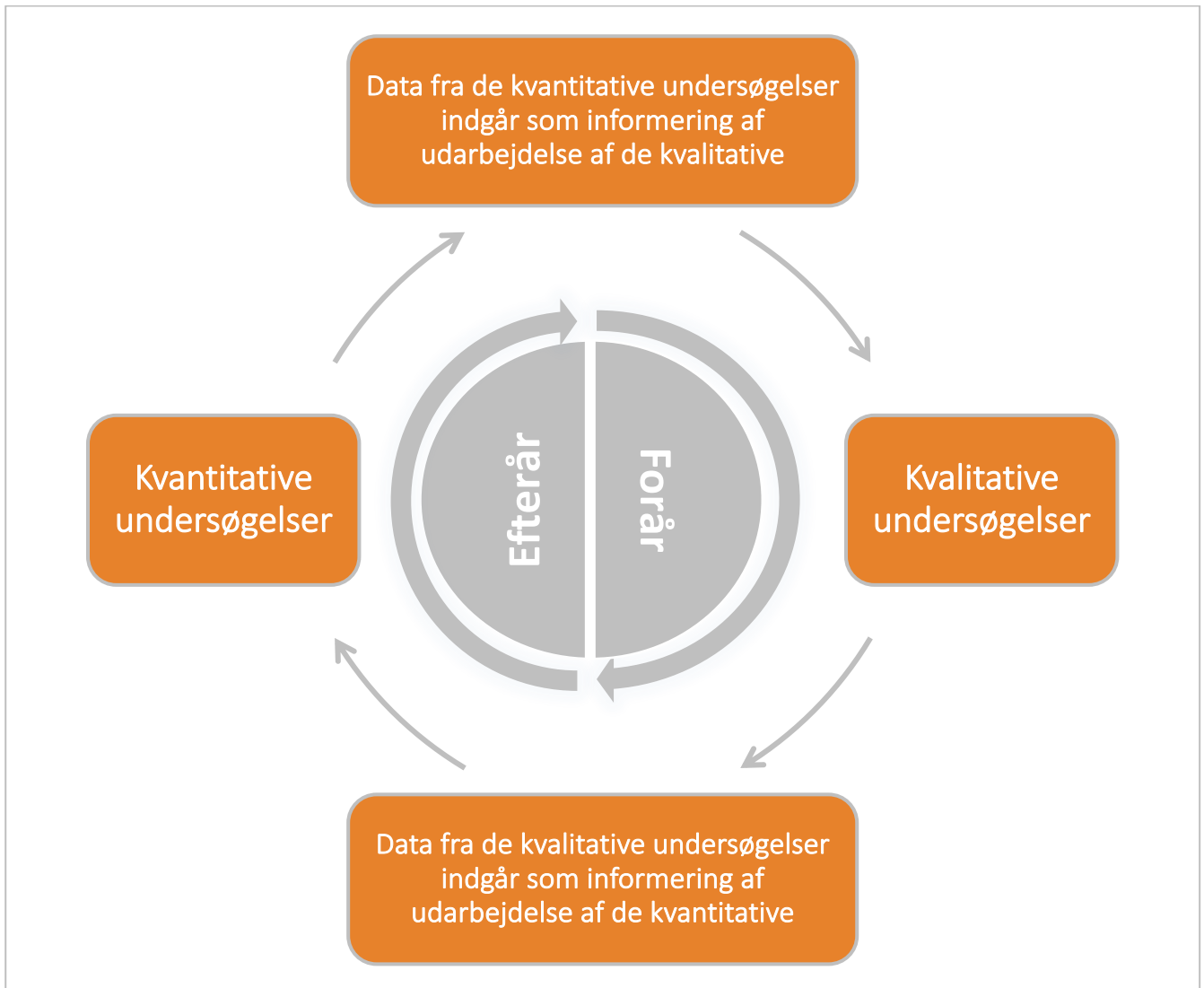
2.4 Forberedelse af kvalitative studier

Kvalitative studier er forberedt, herunder udvælgelse af case-skoler og udformning af redskaber til dataindsamling.

3 Hvad er de næste aktiviteter?

Projektet følger det samme årshjul hvert år, hvilket er aftalt med skolerne. Årshjulet kan illustreres på følgende måde:

4 Resultater

4.1 Deskriptiv statistik og udvalgte analyser

Disse analyser går på tværs af skoler og er primært af eksplorativ karakter (elever og lærere fortrinsvist), samt feedback fra skolerne indsamlet på vores skolebesøg. Analyserne har bidraget til vores forståelse af de statistiske resultater. Punkterne nedenfor er udtryk for vores samlede fortolkning på nuværende tidspunkt:

- A) Uddannelserne har valgt meget forskellige organiseringsformer i grundforløbet.
- B) Der har på skolerne været meget tvivl om, hvor meget arbejder, der skulle lægges i at fremme valget af studieretning, studieområde og fagpakker på baggrund af grundforløbet og det første semester på HF.
- C) Uddannelserne er forskellige i graden af deres strukturering, hvilket blandt andet kommer til udtryk i oplevelserne af fælles værdier og sprog.
- D) Der er på skolerne forskel på hvad der er arbejdet med i reformen på det tidspunkt, hvor baseline data er indsamlet. Der arbejdes ofte med uddelegering til teams af reformemner, som derefter udbredes til alle. Ligeledes er der ofte på skolerne en prioritering af reformens indhold, så der ikke arbejdes med det hele på én gang, men efter en tidsplan.
- E) Lærerne blander reformen sammen med finansloven, hvilket antages at påvirke opfattelsen af reformens potentiale til udvikling af de gymnasiale uddannelser.
- F) Lærerne opfatter reformens hensigt som knyttet til besparelse, effektivisering, ensretning, arbejdsmarkedsretning.
- G) Eleverne er meget målrettede og bevidste om deres uddannelsesvalg.
- H) De faglige dele af reformen vægtes ofte som positive ændringer på trods af sammenblandingen med finansloven, fx styrkelse af skriftlighed og intern evaluering af eleverne.
- I) Projektarbejde anerkendes som skoleudvikling, men lærerne oplever også, at der er mange projekter.
- J) Der var i efteråret 2017 fokus på arbejdet med skrivning, formativ evaluering, grundforløb, og på HF med karrierelæring og målretning mod videregående uddannelse.

4.2 Deskriptiv statistik på tværs af elever

- A) Eleverne beskriver deres opfattelse af, hvordan der læres bedst, som:
 - a. Når der er klar sammenhæng mellem undervisning og eksamen
 - b. Når de oplever at kunne anvende faglig viden i praksis
 - c. Når der er tale om projektarbejde og lærerstyret undervisning.
- K) Eleverne motiveres af undervisning tilpasset fagligt niveau. Dette stemmer godt overens med lærernes oplevelse af, at det faglige niveau er en udfordring for eleverne i overgangen mellem folkeskole og gymnasium.
- L) Skriver-identiteter: elever opfatter skrivning som et fagligt læringsredskab. Samtidig er skrivning knyttet til følelser af enten at kunne skrive eller ikke at kunne skrive.
- M) Eleverne beskriver deres hensigt med at gå i gymnasiet som det at få adgang til en videregående uddannelse.
- N) Eleverne vurderer undervisningsmiljøet positivt, og vi oplever, at dette er meget vigtigt for ledelsen.

4.3 Deskriptiv statistik på tværs af lærere

- A) Lærerne er gennemgående positive/engagerede i deres arbejde, og oplever, at deres arbejdsopgaver er meningsfulde.
- B) Der er en lille positiv vurdering af reformen (lidt over 5 i gennemsnit på en skala mellem 1 og 10). Vores antagelse er, at positive vurderinger sammen med ledernes evner til at promovere faglige aspekter af reformen og skabe klarhed i forandringerne, fx gennem uddelegering af reformemner til teams.
- C) De faglige elementer i reformen vurderes mere positivt end den politiske intention.
- D) Uddelegering af arbejdet med reformen er typisk.
- E) Lærerne oplever, at der har været (i overkanten) mange udviklingsprojekter på skolerne.
- F) Da/Eng-faget kan forklare, om man oplever sig som 'skrivelærer' (signifikant) og matematik er næste signifikant.

4.4 Hypoteser på baggrund af den deskriptive statistik (lærere og elever)

- Lærerne er gennemgående positive/engagerede i deres arbejde, og oplever, at deres arbejdsopgaver er meningsfulde.
- Der er en lille positiv vurdering af reformen (lidt over 5 i gennemsnit på en skala mellem 1 og 10). Vores antagelse er, at positive vurderinger sammen med ledernes evner til at promovere faglige aspekter af reformen og skabe klarhed i forandringerne, fx gennem uddelegering af reformemner til teams.
- De faglige elementer i reformen vurderes mere positivt end den politiske intention.
- Uddelegering af arbejdet med reformen er typisk.
- Lærerne oplever, at der har været (i overkant) mange udviklingsprojekter på skolerne.
- Da/Eng-faget kan forklare, om man oplever sig som 'skrivelærer' (signifikant) og matematik er næste signifikant.

4.5 Øvrige indledende analyser

Etnisk analyse: Vi har på baggrund af en henvendelse fra P1 orientering i forlængelse af Socialdemokratiets og SF's udspil med ni forslag til, hvordan de vil komme parallelsamfund eller ghettoer til livs, hvor et af dem var forslaget om en bedre fordeling af elever med anden etnisk baggrund end dansk på landets gymnasier, lavet en såkaldt Independent-samples t-test på udvalgte spørgsmål i den kvantitative elevundersøgelse, dvs. en statistisk test af, om elever med dansk etnisk baggrund henholdsvis elever med anden etnisk baggrund end dansk tillægger forskellige variable fra elevskemaet forskellig betydning. Vi havde ikke på forhånd en hypotese om, hvilke spørgsmål danske elever tillægger en anden betydning end ikke-danske elever, og vi tog derfor en bred tilgang. Helt overordnet viste denne analyse, at der *ikke* er signifikante forskelle mellem de to etniske elevgruppers oplevelser af deres gymnasiale uddannelser.

4.6 Kommende analyser

Forskel på de 4 gymnasiale uddannelser med fokus på (fx):

- Karriereplanlægning, fordi HF måske adskiller sig her ift. STX og de andre uddannelser
- Arbejdsformer i undervisningen, fordi de er forskellige
- Evaluering, herunder kontakt mellem lærere og elever, fordi det er et reformelement, og skolerne virker optagede af det.

5 Skolebesøg og feedback herfra

På skolebesøgene præsenterer vi kort projektet og derefter delresultater fra de kvantitative undersøgelser af eleverne og lærerne. Hos eleverne er der fokus på overgangen og udvalgte nedslag. Hos lærerne er der fokus på oplevelsen af reformen og arbejdet med grundforløbet.

Besøgene giver god resonans til vores analyser, skolerne føler sig set, og det er tydeligt, at vores data er relevante for skolerne, der i flere tilfælde har brugt vores feedback på de indledende caseanalyser som afsæt for at styrke særlige dele af reformarbejdet, fx skriftlighed.

Skolebesøgene er med til at validere vores opfattelse af situationen i gymnasierne og er samtidig afsæt for de kvalitative studier.

6 Kvalitative studier

Der er udvalgt 16 case-skoler, som indgår i de kvalitative studier. Alle case-skoler er samtidige deltagere i vores panel. Forskerne i projektet er delt op i 6 teams med 2 forskere i hver, som har et antal skoler, de fast skal følge igennem hele projektperioden.

På baggrund af de kvantitative studier og forskerholdets tidligere forskning om vores udvalgte foki (bl.a. evaluering, ledelse og organisering, skriftlighed, overgang, digitalisering og fagligt samspil) tilrettelægges de kvalitative undersøgelser som et samspil mellem de foreløbige resultater og forskernes dybe viden om, hvad det er centralt at få udfoldet.

Forskerne udformer konkrete spørgsmål indenfor hvert af fokus-områderne, som sammensættes til fælles interview-guides, som alle bruger i den kvalitative dataindsamling.